

LUONNOS**EHDOTUS MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ELÄINLÄÄKINTÄVAHINKOJEN ARVIOLAUTAKUNNAN SUORITTEISTA PERITTÄVISTÄ MAKSUISTA VUOSINA 2025 JA 2026****PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan suoritteista perittävistä maksuista vuosina 2025 ja 2026. Asetuksen sisältö vastaisi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan suoritteista perittävistä maksuista annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta (1214/2022), jonka voimassaolo päättyy 31 joulukuuta 2024.

Asetus on tarkoitus antaa kahden vuoden määräajaksi siten, että sen ehdotetaan tulevan voimaan 1. tammikuuta 2025 ja olevan voimassa 31. joulukuuta 2026 asti.

PERUSTELUT**1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuus**

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan maksullisista suoritteista vuosina 2025 ja 2026 annettaisiin maksuperustelain 8 §:n nojalla.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan tehtävänä on pyynnöstä antaa lausuntoja siitä, onko eläinlääkärin eläimelle suorittaman toimenpiteen tai muun eläimen hoitoon liittyvän toimen yhteydessä tapahtunut hoitovirhe. Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain (1205/2001) 7 §:n mukaan eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan lausunnoista peritään käsittelymaksu asian vireille panneelta. Maksu voidaan määrätä omakustannusarvoa alemmaksi. Muutoin maksuja määrättäessä noudatetaan mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

2 Nykytila

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut asetuksen eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan suoritteista perittävistä maksuista (1214/2022). Voimassa olevan asetuksen mukaan Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan lausunnoista peritään käsittelymaksua eläimen omistajalta tai haltijalta 200 euroa ja eläinlääkäriltä, joka pyytää lausuntoa koskien omia toimenpiteitään 300 euroa sekä eläinlääkärin tai eläinlääkäreiden työnantajalta 400 euroa. Asetus on voimassa 31.12.2024 asti.

3 Lautakunnassa käsiteltyjen tapausten määrä, luonne ja käsittelyajat

Lautakunta on käsitellyt kokouksissaan 19–40 lausuntopyyntöä vuosittain 2010–2023. Lausuntopyynnöissä useimmiten pyydetään arvioimaan eläinlääkärin antaman diagnoosin oikeellisuutta ja tämän suorittamien hoitotoimenpiteiden virheettömyyttä, oikea-aikaisuutta ja riittävyttä sekä hoidosta aiheutuneiden komplikaatioiden vältettävyyttä toisin toimien, lääkityksen määräämistä ja jatkohoitoa koskevien ohjeiden oikeellisuutta ja riittävyttä.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta käsiteli vuonna 2023 kokouksissaan 30 lausuntopyyntöä. Lautakunta arvioi eläinlääkärin tehneen eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain 1 §:n mukaisen vahingonkorvausvastuun perustavan hoitovirheen neljässä (4) tapauksessa. Vuonna 2023 vireille tulleista lausuntopyynnöistä omistaja tai haltija oli hakijana 25 tapauksessa,

eläinlääkäri itse 2 tapauksessa ja eläinlääkäriin työnantaja 8 tapauksessa. Kuluvana vuonna lautakunta on antanut kolmessa kokouksessa 36 lausuntoa. Tällä hetkellä vireillä on 35 lausuntopyyntöä. Lautakunta kokoontuu pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa. Lausuntopyyntöjen käsittelyaika on ollut vuonna 2023 noin 6–24 kuukautta.

4 Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain 6 §:n mukaan lautakunnan jäsenet ja lautakunnan kuulemat asiantuntijat saavat suorittamistaan tehtävistä palkkiota ja matkakustannusten korvausta Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran 10.2.2016 antamalla päätöksellä (dnro Evira/1030/0034/2016) vahvistettiin Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot.

5 Kustannusvastaavuuslaskelma

Ruokaviraston toimintamenomomentilta (30.20.01) on osoitettu varoja eläinlääkintävahinkojen lautakunnan kustannusten kattamiseen. Momentille kirjautuvat myös tulot, jotka syntyvät eläinlääkintävahinkolautakunnan maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisista suoritteista.

	2022 tilinpäätös euroa	2023 tilinpäätös euroa	2024 arvio euroa
TUOTOT	5 628	9 539	11 900
KUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset:			
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat	300	228	228
- Henkilöstökustannukset	59 514	84 553	75 000
- Vuokrat	3 880	3 412	3 412
- Palvelujen ostot	7 916	421	1 000
- Muut erilliskustannukset	1 254	87	87
Erilliskustannukset yhteensä	72 864	88 701	79 727
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-67 236	-79 162	-67 827
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- Tukitoimintojen kustannukset	55 086	63 596	63 596
- Poistot	13 158	1 042	1 042
- Korot	-	187	187
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	68 244	64 825	64 825
Kokonaiskustannukset yhteensä	141 108	153 526	144 552
TILIK. YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-136 480	-143 987	-132 652
Kustannusvastaavuus %	4 %	6 %	8 %

Taulukko 1. Kustannusvastaavuuslaskelma (Julk. oik.) 2022-2024 (arvio).

6 Ehdotus

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan esityksen mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että asetuksen sisältö säilyisi nykyisen kaltaisena, eikä lausuntojen käsittelymaksuihin tehtäisi muutoksia.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain 7 §:n mukaan lautakunnan lausunnoista perittävä maksu voidaan määrätä omakustannusarvoa alemmaksi. Lautakunta korostaa esityksessään, että nykyinen maksutaso jo vaikuttaa lausuntopyyntöjen määrään, erityisesti yksityisten eläinten omistajien osalta, jotka maksavat käsittelymaksun itse. Myös kunnat, kuntayhtymät ja eläinlääkäriasemat ovat merkittäviä lausunnon pyytäjiä. Lautakunnan näkemyksen mukaan maksu voi olla korkeampi silloin, kun pyytäjänä on eläinlääkäri tai tämän työnantaja, tai kun lausuntoa tarvitaan vakuutusyhtiön intressissä. Lautakunta arvioi, että aiempi maksukorotus on saattanut vähentää eläinlääkäreiden työnantajien lausuntopyyntöjä ja korostanut eläinten omistajien roolia.

Näiden perusteluiden pohjalta ministeriö katsoo, että maksujen säilyttäminen ennallaan on perusteltua. Korotus voisi edelleen vähentää yksityishenkilöiden halukkuutta pyytää lausuntoja ja kaventaa lautakunnan merkitystä eläinten omistajien oikeusturvan kannalta. Aiempi korotus on jo saattanut vähentää eläinlääkäreiden työnantajien tekemien lausuntopyyntöjen määrää.

Lisäksi ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2026 asti.

7 Asian valmistelu

Asetusluonnos on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Siitä on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä. (täydentyy)

8 Asetuksen voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2026.